

Studiu Deloitte: în ciuda temerilor legate de inflație, a problemelor de pe lanțurile de aprovizionare și a creșterii costurilor, încrederea în evoluția economiei crește ușor

Încrederea în economie crește ușor, fiind cont de faptul că 79% dintre participanții la studiul [Deloitte Private Equity \(PE\) Confidence Survey](#) se așteaptă la o înrăutățire a climatului economic în următoarele luni, în scădere de la 86% în vara anului 2022. Deși riscuri precum inflația, problemele de pe lanțurile de aprovizionare și costurile tot mai mari cu energia, cu materia prima și cu forța de muncă afectează în continuare companiile, Europa Centrală se află într-o situație suficient de bună încât să facă față acestor provocări, datorită ritmului său de creștere economică și rezilienței sale istorice în perioade turbulente, subliniază studiul. Europa Centrală a continuat să înregistreze unele dintre cele mai mari creșteri ale PIB-ului din țările dezvoltate, inclusiv în perioade dificile, cum ar fi imediat după criza financiară globală și după COVID-19, reziliența care poate fi parțial explicată prin gradul scăzut de îndatorare, în contextul în care, în țările din Europa Centrală, ponderea datoriei publice în PIB este estimată la 58% în 2022, față de 95%, cât este în zona euro, mai subliniază studiul.

Scăderea abruptă din ultimele 18 luni a **indicii de încredere** a firmelor de capital privat din Europa Centrală, care a coborât de la 149 în iunie 2021 la 58 în iunie 2022 (al doilea cel mai scăzut nivel din istorie, după cel înregistrat în timpul crizei financiare globale), pare să se fi oprit, acesta înregistrând o **ușoară creștere** până la 67, evoluție ce reflectă o îmbunătățire a optimismului.

„Atenuarea atâtor șocuri a fost o sarcină dificilă pentru întreaga piață, iar investitorii nu fac excepție. Însă studiul nostru arată că reacția lor inițială, caracterizată prin suspendarea temporară a investițiilor și printr-o atitudine extrem de prudentă, a fost urmată de o revenire destul de rapidă a sentimentului de încredere. Acum, jucătorii de *private equity* din Europa Centrală sunt și mai experimentați, după ce au trecut prin criza financiară globală, prin pandemie și prin efectele războiului, iar echipele lor de management știu cum să treacă peste perioade de schimbări majore și peste obstacole. La rândul lor, companiile au învățat să reziste și chiar să continue să se dezvolte în perioade dificile, iar firmele de capital privat se află într-o poziție ideală pentru a le sprijini”, a declarat **Radu Dumitrescu, Partener Coordonator Consultanța Financiară, Deloitte România**.

Peste 80% dintre respondenți cred că 2023 va fi **un an bun pentru investiții**, iar încrederea în **eficiența financiară a investițiilor** a crescut, conform unei treimi dintre participanții la studiu, de la doar 8% în vara anului 2022. Un aspect pozitiv este și reducerea la aproape jumătate a celor care se așteaptă la un declin al câștigurilor de pe urma investițiilor, de la 27% în vara, la doar 14% acum.

În ciuda contextului nefavorabil, **majoritatea proceselor de vânzare (57%) își continuă cursul**, dar 40% dintre participanții la studiu au **amânat tranzacțiile de vânzare pe care le aveau în plan**, deoarece evaluările au fost afectate, și vor aștepta un moment mai potrivit pentru a le relua.

Așteptările vânzătorilor privind prețurile sunt în scădere, afirma aproape jumătate dintre respondenți (45%), care considera ca prețurile au scăzut în a doua jumătate a anului 2022, iar aproape două treimi (64%) se aștepta ca acestea să continue să scadă în prima jumătate a lui 2023. Studiul indică faptul că este posibil să intrăm într-o fază în care **piața este dominată de cumpărători**, deoarece așteptările firmelor de *private equity* privind tranzacțiile de cumpărare și cele de vânzare înclină **în favoarea celor de cumpărare** (60%), pe fondul scaderii prețurilor, care încurajează firmele de profil să investească în active pe care le urmăresc de mai mult timp și care acum au prețuri mai bune. Pe de altă parte, doar 5% dintre firmele de PE intenționează să se concentreze pe ieșirea din anumite companii în care au investit, al doilea cel mai scăzut nivel din ultimul deceniu (după 3%, în aprilie 2012).

Companiile lideri de piață vor continua să fie cele mai atractive în contextul actual dominat de incertitudine, sunt de părere peste jumătate dintre respondenți (53%), deoarece cumpărătorii caută de obicei stabilitate în perioade caracterizate de un climat nefavorabil, iar companiile mature au fluxuri de numerar solide, explică studiul. După cinci ani în care **start-up-urile** au fost considerate atractive pentru investitorii de PE, ajungând la un nivel maxim de 15% în iarna anului 2021, acestea și-au pierdut popularitatea în 2022, după evaluările unor companii de tehnologie, inclusiv ale unor unicorni, însă acum par să își recapete o parte din terenul pierdut, ajungând la 10%.

Deși inflația și criza energetică pot exercita presiuni asupra unor decizii legate de **ESG (environmental, social, governance)**, studiul indică faptul că tot mai multe firme de *private equity* din Europa Centrală implementează măsuri legate de ESG. Astfel, peste o cincime dintre acestea au luat măsuri concrete pentru a-și atinge angajamentele de reducere a amprentei de carbon, iar alte două cincimi încep să dezvolte astfel de obiective. În plus, majoritatea participanților la studiu vad acum ESG ca pe un element care aduce beneficii companiilor din portofoliile lor, o schimbare majoră față de vara anului 2022. De asemenea, 47% dintre respondenți au implementat o politică de investiții care include în mod specific factori ESG, iar 19% au planuri concrete legate de ESG pentru perioada post-achiziție.

Europa Centrală va rămâne, cel mai probabil, un **piețea de dimensiune medie**, în ciuda faptului că e posibil ca **valoarea tranzacțiilor să scadă**, potrivit răspunsurilor a 38% dintre participanții la studiu (a doua cea mai mare pondere din ultimul deceniu a respondenților care se aștepta la o scădere, după iunie 2020, când a fost de 43%).

[Deloitte Central Europe Private Equity Confidence Survey](#) analizează evoluția pieței de *private equity* începând din 2003, de două ori pe an.

Deloitte furnizează la nivel global servicii de audit, consultanță fiscală și juridică, consultanță, consultanță financiară și managementul riscului către aproximativ 90% din companiile prezente în topul Fortune Global 500® și către mii de companii din sectorul privat. Experții firmei contribuie la atingerea unor rezultate măsurabile și de durată, care ajută la consolidarea încrederii în piețele de capital, care permit companiilor să se transforme, să prospere și să deschidă calea către o economie mai puternică, către o societate mai echitabilă și o lume sustenabilă. Cu o istorie de peste 175 de ani, Deloitte acoperă peste 150 de țări și teritorii. Obiectivul său este să creeze un impact vizibil în societate cu ajutorul celor aproximativ 415.000 de profesioniști la nivel mondial.

Deloitte România este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale din țara noastră și oferă, în cooperare cu Reff & Asociații și Deloitte Legal, servicii de audit, de consultanță fiscală, servicii juridice, de consultanță și managementul riscului, consultanță financiară, soluții de servicii și consultanță în tehnologie, precum și alte servicii adiacente, prin intermediul a peste 3.000 de profesioniști.